

OBSAH.

* označené jsou básně.

Úvod . . . . . Str. 4—

I. Obrazy z písemnictví ruského.

Chavroščka.	(Národ, pohádka)	9
Ivan Popelov.	(Národ, pohádka)	10
*Zál.	(Lidová píseň)	12
*Lidový ruský tanec chorovod		12
Ruské bylinky		13
Svatohor bohatýr		13
Mládí Ilja Muromce		15
*Ilja Muromec a Slavík loupežník		17
Ptáci.	(Ruská starvinka)	19
Slovo o pluku Igorově		20
<i>Ivan Krylov:</i> *Štika		22
<i>Al. V. Kolcov:</i> *Píseň		22
<i>Al. S. Puškin:</i> Z „Evžena Oněgina“		23
— *Utrhačům Ruska		27
— *Ptáček		28
<i>N. V. Gogol:</i> Kozáctvo záporožské		29
— Z „Taras Bulby“		31
— Z „Revisora“		33
— Z „Mrtvých duší“		42
— Ruské písňe		46
<i>Fedor Iv. Tjutěv:</i> *Jarní vody		46
<i>Ivan Gončarov:</i> Z „Obłomova“		46
<i>Mich. Jurij. Lermontov:</i> *Kozácká ukolébavka		48
— *Zlá pamatuješ		48
— *Vězeň		49
— *Naše hvězdy		49
<i>Iv. Serg. Turgeněv:</i> Birjuk		50
— Na stepi		55
— Z románu „Otcové a děti“		57
— Rozmluva hor		62
<i>N. A. Někrasov:</i> *Doma		63
— Ruská venkovanka		63
— *Pravé slzy		64
<i>Fed. Mich. Dostojevskij:</i> Z románu „Zločin a trest“		64
— Ze „Zápisíků z mrtvého domu“		67
— Trestanec Orlov		68
— Z „Bratří Karamazových“		70
— Krásné vzpomínky		70

	Str.
<i>Lev Nič. Tolstoj:</i> Dětské snění	72
— Z „Anny Kareniny“. Senoseč	74
— O lásce. (Z „Vojny a míru“)	78
— Iljas	79
— Střemcha	81
— O tom, jak mužík husy dělil	82
— Věrte sobě! (Epištola mládeži)	83
<i>M. J. Saltykov-Ščedrin:</i> Jak jeden mužík dva generály vyživil	84
<i>Nik. Al. Lejkin:</i> Při ruském obědě	88
<i>V. J. Nemirovič-Dančenko:</i> Z povídky „Bohdan Šipkin“	89
<i>Vlad. G. Korolenko:</i> Světélka	93
<i>Vsev. Mich. Garšin:</i> Čtyři dni	93
<i>Ant. Pavl. Čechov:</i> Nu, obecenstvo	100
— Chameleoni	103
— Ta šlechta!	105
<i>Seměn J. Nadson:</i> *Vše splněno	106
<i>Maxim Gorkij:</i> Z mého dětství	107
— Konovalov	111
— A. P. Čechov (Ze vzpomínek)	115
<i>Leonid Andrejev:</i> Chvála svobody	118
<i>Feodor Sologub:</i> Lampa a sirká	118
<i>Ark. Averčenko:</i> Síla výmluvnosti	118
<i>Skitalec-Skvorecov:</i> *Kovář	121
<i>J. N. Potapenko:</i> Z románu „Láska“	121
<i>Soňa Kovalevská:</i> První vzpomínky	122
<i>Marie Baškircevová:</i> Z „Deníku“	124
Přehled ruského písemnictví	125

II. Obrazy z písemnictví ukrajinského.

<i>Čert a cigán.</i> (Národ. pohádka)	128
*Bratři rozbojníci. (Nár. píseň)	130
*Stoži javor u voděnky. (Ukraj. dumka)	130
<i>Taras Ševčenko:</i> *Z „Poslání slavnému Šafaříkovi“	131
— *Z básně „Jan Hus“	131
<i>Olha Kobyljańska:</i> Kácení pralesa	132
— *Dumka	133
<i>Ivan Franko:</i> Den ze života Ivovských uličníků	134
<i>Lesja Ukrajinka:</i> *Rodný kraj	136
<i>Mych. Kočubyňský:</i> Skřívánčí píseň	136
— Matka země	137
<i>Hymna ukrajinská</i>	138
Přehled ukrajinského písemnictví	139

III. Obrazy z písemnictví polského.

<i>Bida.</i> (Nár. pohádka)	140
O hluopém vlkovi. (Nár. pohádka)	141
*Krakovjáky	142
*Komár. (Nár. píseň)	144
*U zpovědi	145
<i>Jan Kochanowski:</i> *Nárek nad smrtí dcerušky	145
<i>Petr Skarga:</i> Výstraha	146
<i>Ig. Krasicki:</i> *Z „Bajek“	146
<i>Kaz. Brodziński:</i> *Z básně „Věslav“	147
<i>Adam Mickiewicz:</i> *Z „Pana Tadeáše“	148
— *Z „Konráda Waleńroda“	155
<i>Zikmund Krasiński:</i> *Z básně „Předsvit“	157
— *Tys spásou mou	157

	Str.
<i>Jul. Slowacki: *U Thermopyl</i>	157
— *Budoucnost	159
— *Znělka podzimní	159
<i>Ignác I. Kraszewski: Hrst myšlenek z jeho románu</i>	159
<i>Adam Asnyk: *Z „Básni“</i>	160
<i>Henryk Sienkiewicz: Janko muzikant</i>	161
— Z románu „Quo vadis?“	165
— Po bitvě u Grünwaldu	170
<i>Marie Konopnická: *Před soudem</i>	172
<i>Viktor Gomułicki: Oráč</i>	174
<i>Adolf Dygasiński: Psí osud</i>	176
<i>Eliza Orzeskowa: Pamatuješ</i>	178
<i>Kaz. Przerwa-Tetmajer: *Zašuměl les</i>	180
— Halný gazda	181
— Železná vrata	183
<i>Boleslav Prus: Živý telegraf</i>	185
— Slova a čin	186
Bože, coś Polskę (hymna)	189
Z dymem pożarów (hymna)	190
Přehled polského písemnictví	191

IV. Obrazy z písemnictví lužického.

Právo přece zůstane právem. (Nár. pohádka)	193
Přísaha. (Nár. pověst)	195
*Osiřelé dítě. (Nár. píseň)	196
*Opouštěná. (Nár. píseň)	196
<i>Handréj Zejler: *Z „Písní“</i>	196
<i>Jakub Čišinski: *Vlastenecká čest</i>	198
Hymna	199
Přehled písemnictví lužického	199

V. Obrazy z písemnictví slovinského.

Potopa světa. (Nár. pohádka.)	200
*Lepá Vida. (Nár. píseň)	200
<i>Ant. Slomšek: Pravilo modrosti</i>	202
— *Ptáče. (Lid. píseň)	203
<i>Fran. Prešern: *K mladosti</i>	203
— Rybář	203
<i>Jar. Vrchlíký-Aškerc: *Prešernovi</i>	204
<i>Ant. Aškerc: *Z „Hymny slovin. kacíru“</i>	205
— Přívozník	205
<i>Ivan Cankar: Návrat domů</i>	206
— Hrubý nevděk	209
<i>Fran. X. Meško: Vira</i>	211
<i>Zofka Kvedrova-Jelovškova: Naše Vlada</i>	212
— Střevičky	214
Hymna slovinská	215
Přehled slovinského písemnictví	216

VI. Obrazy z písemnictví charvatsko-srbského.

Královic a Vila. (Charvat. národ. pohádka)	218
Remeslo má zlaté dno. (Srbská národ. pohádka)	220
*Z „Junáckých zpěvů srbských“:	
— Bitva na Kosově	221
— Smrt matky Jugovićů	222
— Kralevic Marko a loupežník Musa	224

Moucha a vůl. (Bajka)	230
Ivan Mažuranić: *Z básně „Smrt Smaila agy Čengice“	230
Petar Prezadović: *Rodu a jeziku	234
— *Modlitba	234
— *Z básně „Slovanství“	235
Aug. Šenová: Turopské dělo	236
Xaver Šandor-Gjalski: První chorvatské noviny	238
S. S. Kranjčević: *Kristus dítěti v chrámu	241
Franjo Suša: Obětoval se	242
Ivo Vojnović: *Vira v budoucnost	244
Stevan Sremac: Děda Jordan	244
Aleksa Šantić: *Zústaňte doma	246
Janko Veselinović: Zpěváček	246
Petar Kočić: Jablan	249
Nikola Njegoš: *Osud Černohorců	252
Liepa naša domovino. (Hymna)	252
Onam', onamo. (Hymna)	253
Přehled písemnictví charvatsko-srbského	254

VII. Obrazy z písemnictví bulharského.

Bulharské pohostinství. (Národ, pohádka)	257
*Slavík a děvče. (Lid. písnička)	258
*Z „Junáckých písni bulharských“	259
Christo Botov: *Z básně „Hadži Dimitrij“	261
Ivan Vazov: Opojený národ	262
— *Nehasi se, co nelze hasit	263
— Vlasti	264
Elin Pelin: Na brázdě	264
Aleko Konstantinov: Spolek střídmosti	266
Hymna bulharská	270
Přehled bulharského písemnictví	270
Stručné zprávy životopisné	272—277
Slovníček cizích a méně známých slov	278—280

Barevná mapa: Sídla Slovanů.

